

1913

DIARI CATALA  
visos, Noticias i Anuncis  
PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
Elona i Edició vespre. 1 ptes. mes  
Espanya. 4.50 ptes. trim.  
Unió postal. 90 centims.  
Any XXIII núm. 5,148  
Barcelona: Dimars 9 de setembre de 1913  
Edició del MATÍ

# La Veu de Catalunya

5cent

Redacció i Administració  
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol  
(PROF DE LA RAMBLA)  
IMPREMTA:  
Escudellers, 10 bis, baixos  
Telèfon 184  
Anuncis, esquenes, comunicacions i reclams  
a preus convencionals. Per a l'edició del  
vespre s'admeten esmenes matutines fins  
a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí,  
fins a les tres de la matinada.

SANT DEL DIA: Nostra Senyora del Claustre, patrona de Solsona.  
Sant de demà: St. Hilari, a l'1. — Quatre hores: A la igitia de Ntra. Sra. de Montserrat, de Riu, l'acariada St. Francesc d'Assis — Hores  
de demà: Ntra. Sra. de l'Ajuda, a la igitia, privileg. o de la Bona Nova, a St. Agustí. — Missa d'avant: St. Pere Claver, conf. c. blanc. — La de demà:  
Nicolaus Tolentini, c. c. blanc. — Adoració nocturna: Demà, Torna de St. Tomàs d'Aquino.

Observatori Meteorològic de la Universitat. — Director: E. Alcobé. — 8 de setembre  
NOTES D'OBSEVACIÓ: 9 matí i 3 tarda. — Baròmetre a 0.30 al nivell del mar, 761.75; 762.00. — Temperatura: Màxima, 28.5; 24.0; mínima, 19.2; ombra, 17.5; reflector, 17.5. — Temperatura a l'ombra: 22.1; 23.2. — Pluja a les 24 hores: 3.3. — Alguna evaporació en mil·límetres: 2.1. — Graus d'humiditat: 72.04. — Direcció del vent: S; 3.3. — Velocitat del vent: 33 km. — Estat del cel: cobert. — Nivells: Classes: C. 1. — Quantitat: 0.8; 0.9.  
Sortida del sol: 6.21. — Pània: 1.4. — Sortida de la lluna: 7.0 m. — Posta: 1.45 h.

## Font-Romeu

Viilegiatura d'automne ideale (1800 m)

(PYRÉNÉES-ORIENTALES)  
Pour renseignements, écrire au Directeur du GRAND HOTEL  
à Font-Romeu, par Odeillo (Pyrénées-Orientales)

## LE GRAND HOTEL

200 chambres - Dernier confort - Grand garage

### En Josep Fàbregas i Puigcarbó

es mort a St. M. de Sobremunt el 7 del corrent setembre  
(Qu'ell descansi en la Pau del Senyor!)  
Els seus pares, germans i cunyats, nebots, oncles, cosins i restants parents, tot comunicant tant trista nova a llurs amics i coneixences, els preguen l'encomanla a l'au en llurs oracions.

### S. Marsans Rof i Fills

Valors, Cupons, Giro, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges  
(RAMBLA CANALETES, 2)

### La Puda de Montserrat

OBERT FINS A 30 DE SETEMBRE

## Vichy Català

Balneari de primer ordre. — Temporada de 1<sup>er</sup> maig a 30 octubre  
Montat a l'altura dels millors de l'estranger  
Situat entre l'estació i el poble de Caldes de Malavella (Girona).  
Telèfon de la xarxa de Girona: 100. — Telèfon de la xarxa de Barcelona: 100.  
Distància de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 m.; en tren correu, 3 hores.  
Algunes minero-medecinals, termals i alcalins, bicarbonat-àdiques, de forta mineralització, són les més aconsellades per totes les afeccions mèdiques per a la completa curació del Reumatisme i Artritis en totes les formes, i de la Gota, així com també per a combatre les afeccions del Rétomac i Budella, els trastorns del Fegat i Diabetes. — Administració: RAMBLA de les FLORS, 48, entressol, BARCELONA.

### MOSAICS E. F. ESCOFET I C

Ronda Sant Pere, 8

### ANONIMA CLAUDIO DURAN

Construccions MONIER  
Ronda Sant Pere, 44, baixos

### Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltos de guix

Patent núm. 51.570. — Economia, resistència, depressió en construir Dipòsits, Canals, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

### Grans Magatzems EL SIGLO

BARCELONA  
Trajes Sastre  
Trajes Sastre per a Vestir  
Trajes de Teatre  
Trajes fantasia per a Vestir  
Abrics  
per a cotxe i viatge  
Pells  
Sortides de Teatre  
Bates  
Bruses  
Faldilles i Refajos  
Cotilles a mida  
Trajes per a noia  
Altes Novetats  
en «Fichús», «Pecheros», etc.  
Esplèndids assortits  
en llanes, sedes  
i demés articles de moda  
Seccions especials  
per a la confecció de  
Roba Blanca  
per a senyora i noia

### LE GRAND HOTEL

Barcelona, setembre de 1913.  
La Direcció dels Magatzems EL SIGLO es complau en participar a sa clientela i al públic en general, que la col·lecció de models per la vinent temporada, es trobarà exposats en els locals del segon pis, desde'l dia 18 de l'actual.  
Per a major comoditat dels visitants, s'adverteix que les col·leccions de models estrangers s'ensenyaran en els salons destinats a encàrrecs, guardant ordre rigurós de sol·licitut.  
El creixent èxit de les seccions de confeccions, ens ha obligat a augmentar el personal de que disposavem en els tallers, comptant des d'aquesta temporada amb numerosos e intel·ligents talladors i experts "modistos-sastres" que indubtablement deixaràn complacudes a quantes persones se serveixin afavorir-nos amb sos encàrrecs.  
El Director de Vendes.  
NOTA: No's reparteixen circulars.

### Todo encarece

sola  
la HARINA Lacteada NESTLÉ,  
el mejor alimento para niños de  
baja edad, no cambia de precio y  
queda al alcance de todos los bol-  
sillos.  
Una muestra se manda gratuita-  
mente sobre pedido por la casa del  
Sr. D. Miguel Ruiz Barreto  
á Sevilla,  
Apartado de Correos, 76.

### Tusquets i C. S. en C.

Valors i cupons. — Rambla del Centre, 9.

### Dr. Serrallach

Vies urinaries i ronyó  
De 12 a 2 i 4 a 7. Pola-  
yo, 40. — C. económica, 7 a 9. Jovellanos, 9.

### Adobs Espinás

Rambla del Centre, 37. — Fabrica a Sant

### CONTRA LA TOS ÈXIT ADMIRABLE

## Aixarop del Dr. Villegas

(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)  
Alivia l'actio i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarrsos, els tistes  
els asmatics, els dispaies i quante pateixin ronyera, fadiga o expectoració  
deuen usar-lo com a remei radical, segur i exclusiu.  
DEMANI'S EN FARMACIES

## COLEGI DE CATALUNYA

Benefit especialment per S. S. el Papa Lleó XIII  
Dirigit per les professors D. Josepa, D. Francisca, D. M. del Remei  
i D. Carme Ferrán, amb la cooperació de distingits professors. Director espiri-  
tual. Ensenyament graduat. Parvules. Espaisos patis d'esbarjo.  
Comerc a càrrec de l'Academia Cots  
CLARIS, NÚM. 31, PRINCIPAL I PRIMER  
Dr. Teixidor Moragas Diploma Fac. Medicina París. Estomac, budella, fegat, pàn-  
creas, diabetes, gota, obesitat, magrura. Anàlisi, Raigs X.  
Massatge, Electricitat. De 3 a 5: dilluns, dimercs i dissabtes. — Portal Angel, 12, 1<sup>er</sup>

### Dr. A. Presta

Especialista Orelles, Nas, Gorge i Tuberculosi  
Pelajo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 i de 3 a 5.

## ESTALVI DE SALUT

RONYONS FETGE ESTOMAC MELSA  

### AIGUA DE VILAJUIGA

  
LA MÉS RICA EN LITINA  
Unica insubstituible pera prevenir i curar  
l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA  
Preferida pels bons metges, de la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE  
DEMANI'S PER TOT ARREU  
Agent depositari: JOSEP ESCUDER • Batlló, 95 i 97 • Telèfon 3847  
Despall Central: Rambla de les Flors, 17 • Telèfon 3471

## Forces vitals

### Les nacions històriques dintre'ls estats moderns

Sovint, en les nostres pàgines, hem tingut ocasió d'observar de parets a fills una mena de degeneració en raó inversa a les lletres que saben. Ens ha semblat més aïenat, més culte, més discret que l'hereu lleugerament lletrat, el cap de casa, analfabet en absolut. No parlem de la discreció, la cultura i l'acientsament que s'adquireixen a copia d'anys, sinó de la matèria prima, que no té res que veure amb els elements sobrenaturals. I veusau un contrasentit digne de glori-  
sa: el de que la generació que ha après a demostrar un major nivell està per dessota de l'altra, com si l'haver anat a estudi fos un inconvenient per a la cultura de la gent pagesa.  
Exposar el problema en els termes anteriors, bé sembla poder-se'n concloure que l'educació espantia l'esperit dels nostres pagesos. Sinó que, ben considerada la cosa, no és propiament l'educació lo que l'espantia sinó la educació artificiosa, completament renyida amb tota mena de tradició nacional i deslligada de la manera de ser dels que l'han de rebre i de llur destí en la vida. En canvi, el bon page que no ha cospat els beneficis de l'ensenyança actual, té encara prou lligams amb el passat per a sentir els de les cultures preterites i aplicar-les a les necessitats presents. D'aquí que resulti superior al que ha après en un mal estudi unes males lliçons de matèries abstractes que no ha pogut assimilar de cap manera.  
Es lo que deia un dia en Mistral, parlant de quan els pagesos de Provença no sabien de llegir ni escriure.  
No tenien cap certificat d'estudis, però posseïen bé la llengua maternal, que's servia per a tot lo que ara els manca. Tenien el tresor, lentament arreplegat, de la experiència hereditaria i hi trobaven lo necessari per a satisfer les necessitats de llur esperit. Aquella llengua era per a ells una història, una moral, una filosofia, una enciclopèdia vivent. Amb les paraules de casa nostra eren capaçs d'anomenar-ho tot, les pedres, els insectes, les estrelles... Ara ignoren tot lo de la natura. Han perdut el sentit del mot propi i sabors. I així, a copia d'aprendre a estudi «còsses» per ells sense aplicació, acaben per tenir una major ignorancia que llurs pares.  
Es ben eloquent tan mateix el fet senyalat per l'autor de «Mireia». Si els homes que tenen a mà els destins dels pobles arribessin a capir-ne la significació, és ben segur que reflexionarien i no podrien menys que veure els mals que portava en si la manca igualitaria.  
No hi ha cap potència de les que pesen actualment en la política internacional, que no enclogui dintre dels seus límits més d'una nacionalitat, i no hi ha nacionalitat amb dret a anomenar-se'n, que no pugui presentar una herència ben

## Rims de l'hora

### Pluja de setembre

Oh lenta i fina sense pressa dansa,  
pluja suau i pluja de setembre,  
que tens el bell secret de les ufanes  
i un opi dolc per qui son dany remembra.  
Els avaruny de joies llunyadanes  
pel cor que estima, per la mà que sembra,  
i plores les angúlies ciutadanes  
amb una llarga pietat de fembra.  
Entre la fletja vida que senja  
ens és la dama pat·lida, la pluja,  
el grompeu de nostre antic brecol,  
i un lleu veu del cant de l'esperança:  
i la flor d'un drag que s'ens atansa  
i on oblidem covardament el dol.

## Entre gent de teatre

### D'una suposada actitud

#### Una carta de l'Apeles Mestres

Dies enteres, prenent peu d'una informació apareguda en un diari de la nit respecte a Teatre Català, un dels nostres col·laboradors al·ludia a certs literats que s'havien mostrat apunt d'ofereir llurs drames i comèdies a cert empresari a qui dos anys enteres les retiraven per raons que no han deixat de subsistir a l'hora present.  
El nostre col·laborador prescindia en absolut de personalismes, per no creure curs de tipic embarrasca en discussions de tal caràcter, sobre tot avui que els resultats fallaguers que ha donat la creació de l'Escola Catalana d'Art dramàtic ens autoritzen a esperar-ne bon sabrosos fruits per a un avenir proper.  
Però com que l'al·lusió hi era i arrenca de l'informació damunt esmentada, en la qual figurava l'Apeles Mestres com un dels autors que havien depositat llur actitud, ens cal fer constar que dit senyor acaba de fer pública la següent carta, de la qual, per raons de delicadesa, suprimim els noms propis:  
«Acaba d'arribar a les meves mans el número del periòdic de sa digna direcció, corresponent al dia 4 dels corrents, i per un article en el insertat i que porta el mateix títol que encapçalava aquestes línies, m'entreo amb veritable estranyesa d'una conversa haguda entre D. Mestres i mi, en la qual el mateix D. Mestres, i més encara, de les paraules — al semblar textuals — que vaig sentir en el curs de dita conversa, vaig sentir a disposició del propi senyor Mestres el meu nom i les meves obres.  
I aquí si que ve a conte lo de les canonades de Lleida que no's desapareixen per varies raons: primer, perquè no hi havia polvor.  
Dic, doncs, que no vaig poder dir ni una sola de les paraules que se m'atribuïren, per varies raons: primer, perquè no hi ha hagut tal conversa i ni sis-

## Polítiques

### Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat

Seguint la costum establerta, la «Lliga Espiritual de Ntra. Sra. de Montserrat» com cad'any commemorarà la luctuosa data del 11 de setembre de 1714 amb una solemne missa d'ofertori en sufragi de les ànimes dels heroics catalans que perderen llur vida en defensa de les llibertats de Catalunya.  
Aquesta solemnitat religiosa patriòtica tindrà lloc dijous, dia 11, a les vuit del matí a l'iglesia de Sant Just i Sant Pastor.  
La Junta de la «Lliga» amb tal motiu es complau en convidar i en pregar a tots els catalans que assistixin a dit acte, per a que, com de costum, la commemoració del 11 de setembre de 1714 revesteixi la deguda solemnitat i importància.  
Ha fet imprimir i es repartirà un artistic recordatori amb l'imatge de la M. de D. de Montserrat.  

#### L'onze de setembre

Al Centre Autonomista Català de Sant Gervasi tindrà lloc ahir tarde una vetllada commemorativa de la data en que les armes borbòniques rendiren Barcelona.  
Començarà l'acte representant el quadre dramàtic del Centre l'episodi «Jordi Erín».  
Seguidament en B. Oliver llegirà una ressenya històrica de l'assett que sofrí la ciutat comtal fins a la ferida del Ràfel de Casanova, ressenya que fou aplaudida.  
Els senyors Clarina, Buil i Bonafont recitaran les poesies «Als Catalans» de mossen Collé, «Pobre Patria» de Francesc Matheu, «La Barretina» de mossen Cinto, «A la parla més bella» de Martí i Fàlguera, i «Els quatre pals de sang» de Víctor Balaguer. El senyor Cornet llegirà una poesia original ruberta d'estrofes patriòtiques. Totes aquestes composicions foren celebrades amb grans aplaudiments.  
Don Andreu Buil donà lectura a un discurs aconsellant la necessitat de conèixer les nostres gestes històriques més capdals. Dedicà un record als heroics que vessaren llur sang en holocauste a la patria. Mes no ens quedem sols — digué — mirant al passat, guatem l'avenir, pensant amb la grandesa actual de Barcelona i Catalunya. Acabà amb hermoses paraules entrecades a la memoria del darrer «Conceller en cap».  
El senyor Rita i León, president de la comissió política del Centre, excità als reunits per anar junts el dijous vinent a portar una corona a l'estatua de Casanova.  
L'Orfeó del Centre, que ahir començava les seves tasques, cantà l'Himne a la bandera, que sobre la lletra de Maragall hi ha posat música el mestre Balcells.  
A continuació es posà en escena l'emocionant monòlec «Mestre Olaguera», es sentí replegut com sempre.  
«Acabà l'acte entonant l'Orfeó el cant

## GLOSARI

### SOBRE EL NOU LLIBRE DE PIERRE LASERRE

S'equivocherà qui no vegi en el nou llibre de Pierre Laserre «Le Doctrine officielle de l'Université» altra cosa que un pamflet contra els actuals mètodes i esperit de l'ensenyament filosòfic a la Sorbona. Una part positiva, un concepte teòric general de la història de la filosofia són, ademés, en aquesta obra continguts. Pierre Laserre no sabria trobar en la successió dels grans sistemes l'efecte d'una idea que no pensaria bazarar d'un apètit d'originalitat a ultrança. Ell creu,

## SPORT

### La Volta de Catalunya

XENIUS.

## Festa major de La Salut

Ahir continuaren en aquesta xamasa barriada les festes començades el dia abans.  
Al matí va tenir lloc el repartiment de bonos als pobres. A les deu se celebrà en el Santuari de la Mare de Deu de la Salut un ofici solemne, cantant-hi la Canella de música dels Angels i predicant el P. Magrazo, qui pronuncià un eloquent sermó, elogiant les virtuts de la Verge que allí's venera.  
A la tarde tingué lloc una «becerrada», essent aquesta la única taca negra de les festes, car fou una prova palesa del mal gust, resultant una «capea» indigna que l'autoritat no l'hauria tolerat en el més amarat poble.  
A la plaça d'Estanislau Figueras se celebraren varies diversions infantils, de racció de globos, cucanyes, ballant-se també sardanes, que foren puntejades amb dalt pel jovent.  
En l'envelat del «Salut Sport Club», continuà el ball, que's vegé concorregutíssim. A la nit es reprengué, durant fins a primeres hores de la matinada.





NOTICIES DE BARCELONA

Ahí al matí, una artista professional en l'art d'emborrassar-se, Isabel Bea, sense domicili conegut, en plena borrascosa va caure de cara, anafant-se el nas.

Va ésser conduïda a la casa de socors, i d'allí al calaboc fins que, segons parte oficial, hagi desaparegut el seu anormal estat.

— L'Egipcià, Empresa funeraria la més important d'Espanya, 40 Sucursals amb telèfon. Central: Pelayo, 44, telèfon 1113. Sub-Central: Torrent de l'Olla, 133, telèfon 7757. Demanin tarifes. Preu fixe.

Ahí al matí, un home que anava badant pel carrer del Pere IV es va trobar entre un carro i un tramvia, produint-se una forta contusió i ferides en diferents parts del cos.

El ferit, que's diu Ramón Cusó, no sab si va ser el carro o el tramvia el que li va fer mal.

Probablement van ésser ambdós, donada la situació de les ferides.

— Trenta anys malalt! És molt freqüent escoltar de llavis dels malalts crònics del aparat digestiu aquesta frase: però és fins que decidixen a assajar l'Elisir Estomacal de Sàiz de Carlos que's cura, a no ser que tinguin una lesió orgànica irremediable, i encara en aquests cas alivia.

Un carro d'escombraries va atropellar ahir al matí als nois Ramón Piñol i Joan Díaz, de 14 i 8 anys, respectivament, sortint-ne amb lleus lesions.

— No compreu Lavabos, Banyes, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacombe C. Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventajosos.

Ahí, a dos quarts de deu del matí, va caure d'un tramvia descendent de Sarrià, al carrer de les Cortes, Andreu Ventura, de 52 anys, al voler baixar estant el tramvia en marxa.

Per sort, només es va produir ferides lleus al cap.

— Medalles Sant Cristòfol per autos i motos. Tallers Vallmitjana, Asturias, 4 (Gràcia).

Ahí va produir-se un incident per haver faltat un flequer al pacte que posà fi a la darrera vaga.

Anant el dependent d'un establiment amb una remesa de pa per al repartiment, el sorprendé un altre flequer, anomenat Joan Esteve, que llençà el pa a terra, trepitjant-lo i inutilitzant-lo completament, arriant-se un avalot fenomenal que va atreure nombrosos simpatitzants.

Va donar fi a l'escena una parella de seguretat, la qual posà als dos avaluadors a disposició del delegat de policia de la districte.

— Fosfo-Glico-Kol-Lectinat cura inapetència. B. Doménech, Rda. S. Pau, 71.

Al passar ahir pel carrer de Mendiabàl, davant de les obres de restauració que's realitzen al Teatre Romea, una pedra de dites obres va caure, tocant al transeünt Pere Jalló en el cap, produint-li solament una ferida lleu, de la que fou curat de primera intenció.

El fet va ocórrer a les set de la tarda. També no caigué una altra de la fatxada del mateix teatre que dona al carrer de l'Hospital, damunt de donya Francisca Bés, de 65 anys d'edat, ferint-la a la regió occipital, de pronòstic reservat.

Fou curada al dispensari del carrer de Barbañà, i portada després al seu domicili.

— Per a prevenir malalties de la pell, així com per als usos ordinaris de tocador, deu emprar-se el SABO DE LA TOJA, acreditat en tot el món.

Vaixells entrats al port el dia 8: Transatlàntic italià «Bologna», de Génova.

Vapors espanyols «Rey Jaime I», de Melilla, i «Adolfo», de Mòbila.

Barcos de vela: «Viajero», de Nuevitas; «Anita Martínez», de La Selva; i «Carmelita», de Manzanillo.

— Foa. Confetti a 95 ptes. k. Tapia, 8.

La pluja de la matinata d'ahir, que va ser abundosa, va portar més calor que altra cosa. El dia va ser dels esopits i el cel va estar constantment cobert de núvols.

La festa de la Nativitat de la Verge es va celebrar en les esglésies amb molt llum i música.

Els espectacles profans es van veure concorreguts com en dia festiu.

DE FORA

— Diuen de Vergés (Empordà) que s'està treballant activament per a la constitució de la nova entitat cultural que amb el nom de Institut de Cultura i Biblioteca Popular, en breu s'anunciarà en aquella vila.

La nova aparició de l'Institut de Cultura ha despertat gran entusiasme entre les persones desitjoses de que aquesta vila surti del moribund quietisme rural en que estava adormida, i vegi la llum esplendorosa de la Cultural il·luminant totes les intel·ligències i enardint a tots els cors per a formar homes integrals, així com a posseïdors de la veritat i la bondat, regim i senyores dels pobles cultes.

Per a la Biblioteca, s'han rebut ja, entre altres, bon nombre de llibres catalans escollits pels que ha enviat l'important fill d'aquesta vila en Francesc Cambó, demostrant d'aquesta manera l'interès que té per l'enaltiment intel·lectual del seu poble nadiu. Ha encoratjat molt als iniciadors de l'Institut; aquesta distinció amb que els ha honorat el nostre volguéssim recordar.

Dintre pocs dies s'anunciarà definitivament el dia de l'inauguració de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular.

Son muy agradables y refrescantes las aguas frías del valle de VICHY. Fuentes SAINT-LOUIS. ESTOMAGO-HIGADO-RIÑONES.

D'espectacles

Debut d'un bariton. Ha debutat en el teatre del Bosc, amb l'òpera «El Trovatore», el jove bariton don Alexandre Nolla.

El novell artista posseeix una veu potent, ben timbrada i igual en tots els registres.

La seva escola de cant és correctíssima; entre això i el fet de posseir excel·lents facultats per al coneixement d'aquest art, fa esperar que'l distingit artista amb estudi i bona voluntat pot arribar a ocupar un lloc preeminent en el teatre líric.

El senyor Nolla ja s'havia donat a conèixer en cercles d'amics i crítics i sempre tots els que l'havien sentit havien posat en ell esperances que han vist plenament confirmades amb motiu del seu debut.

Aquest va constituir per al jove bariton un veritable èxit havent-se de presentar repetides vegades a rebre els aplaudiments del públic en companyia dels demés artistes que'l varen secundar amb molt acert.

A les moltes felicitacions que ha rebut el senyor Nolla pot afegir-hi la nostra ben coral i sincera.

Sport

La Volta de Catalunya. Per la segona etapa, Lleida-Manresa (128 kilòmetres), prengueren la sortida a les 8.20.14 dels corredors arribats el dia anterior.

Junts feren el camí per la tradicionalment esplèndida carretera fins a Cervera, i sols se desenganxaren dos o tres corredors, i fent una fresca marxa que regular, arriben a Vergós on comença la carretera a ser dolenta. Pugen la collada de les Salines junts encara 7

corredors, que devalen a tota marxa fins a la llamborda del Ganxo, que passen amb les màquines al coll, car hi ha tres pams d'aigua.

Per a més diversió, plou de valent, i passen per Igualada, que està feta un mar de llot, i empuen la pujada del Bruch, arribant primer a can Massana en Crespo.

Abans de Manresa troben en molt troc la carretera ja engravada, però sense incidents fan l'entrada a la població a quarts de tres de la tarda, rebuts per una gran gernació, banda de música, aplaudiments, etc.

Els corredors Crespo, Martí i Antón, que feia estona que anaven junts, se disputen l'arribada amb un embolcall que entusiasma al públic. La classificació fou la següent:

Crespo, 5 hores 52'; Martí, 1' més tard; Antón, de Madrid, 1' més tard; Service i Anson, 14' després; Túnica, en 6-20'; Mezquita, 6-30'; García, 6-52'; Marqués, 6-55'; Falset, 7-5; Fuentes, 7-11'; Sammarini, 7-28'; Villanueva, 8-30'.

La tercera etapa, Manresa-Barcelona (130 kilòmetres), la disputaren els 13 arribats el dia anterior.

Donada la sortida a les vuit del matí, aviat agafen el cap Crespo i Martí, que es relleven en portar el tren, arribant distanciant els demés a Terrassa, de on agafen cap a Matadepera i per Sabadell a Granollers, començant a pujar el coll de Perps amb en Anson a tocar. Passen Argentina i Mataró a tota marxa, aplaudits per tot arreu, i a Vilassar en Martí té que baixar a arreglar la cadena, mentre el seu company s'escapa, tenint ja segura la victòria.

Al Saló de Sant Joan hi havia cap a migdia una gran concurrencia, que uns quants municipals de pen i de cavall amb prou feines podien contenir. Un tablero del jurat i cronometradors, ocupava el tros enfront la porta del Palau de Justicia, i al seu davant nombrosos ciclistes mantenien amb les seves màquines acordades l'espai lliure per a passar als corredors.

A poc més d'un quart d'una avien arribat del primer corredor cop de xulet i varis motociclistes i automòbils que arriben. Se produïen una gran expectació per un moment, i sonen desseguida llargs aplaudiments al veure arribar an en Crespo, a qui es fa una ovació, estrenyent-li tothom les mans, mentre l'enfocuen nombrosos repòrters fotogràfics. Ha fet el trajecte en 5 hores 25'.

Als cinc minuts se presenta en Martí, a qui's fa altra ovació, ja que's veu que és el guanyador de la Volta. Després arriba l'Anson, de Vilanova, a qui tothom pronosticava un bell avenir, i van venint els demés, distanciant.

L'ordre i hores són els següents: Crespo, a les 12.27.25'; Martí, 12.32.29'; Anson, 12.34.37'; Service, 12.47.31'; Antón, de Madrid, 12.48.27'; Fuentes, de Madrid, 12.52.30'; Túnica, 1.57'; Marqués, 1.19.57'; Mezquita, 1.20.51'; Falset, 1.25.47', etc.

La classificació general de la Volta és la següent: Martí, 45.7 kilòmetres en 18 hores 56.2'; Crespo, 19.14.36'; Anson, 19.46.55'; Túnica, 20.21.51'; Anson, 20.23.42'; Service, 20.31.21'; Fuentes, 21.48.12'; Marqués, 21.54.44'; Mezquita, 21.57.33'; Sammarini, 23.31.15'; Falset, 24.49.30'; Villanueva, 26.57.34'.

En Martí ha guanyat 625 pessetes i el títol de Campió de Catalunya, i en Crespo, 655. L'Antón, de Madrid, apart d'una soma regular, el premi Villardell, consistent en una bicicleta i un objecte d'art del senyor Jaumandreu.

En resum, se classifiquen més de la meitat dels corredors sortints, tenint en compte que ara és època que les competicions són molt dolentes i que la pluja els ha molestat força, havent-hi moltes caigudes, és un resultat altament satisfactori i explica que ara hagin trigat 24' més que l'any passat.

L'organització bona, per lo que cal felicitar a la Unió i a totes les entitats esportives de Barcelona que han organitzat la carrera.

I fins l'any vinent.

Natació. Per al diumenge vinent a la tarda, s'anuncia un gran aconeciment que organitza el Club de Natació Barcelona.

Per telegrama rebut ahir, sabem que l'equip de water-polo de Mònac vindrà a jugar amb els nostres nedadors, lo que cal celebrar degudament, atès el valor de l'equip, que's promet bells moments.

També es disputarà la Copa Maria per segon cop, en les distancies de 50 i 1.000 metres, fent en conjunt un programa de gran interès.

Si l'estat del mar ho permet, la festa se celebrarà a la platja de Sant Sebastià, i en cas contrari, dins del port.

Futbol. Ahir se jugà el primer partit per a la Copa Gamber entre els Clubs Barcelona i Català.

Hi assistí regular concurrencia i el partit fou molt ensoport, guanyant el B. per 11 a 1.

DE SARDANYOLA

A Sardanyola s'hi han celebrat les festes constantinians amb molta esplendor i animació.

El dissapte a la tarda va fer-se la benedicció de dues campanes i ans d'ahir diumenge va dedicar-se el dia al Sagrat Cor, habent-hi missa de comunió general i ofici solemne i a la tarda plaça i processó que va recórrer el poble presentant-li una gentada immensa.

Al mig dia a la plaça de l'Església van dansar-se sardanes, donant pler veure aquelles anelles formades per la joventut del poble i les aristocràtiques senyores que hi estuïen, lluint els seus vestits i joies primaverals que tenen resaltar més llur hermosura.

El Casino va tenir també festes ben agradables. A la tarda va haber-hi concert i a la nit un gran ball i ahir tarde hi va haver un festival infantil, veient-se tots els actes molt concorreguts.

En totes les cases del poble i per a commemorar el decret constantinians van posar en el lloc més visible de les mateixes artístiques creus que durant la nit han estat il·luminades produint un hermós efecte i donant una prova palesa de les arrelades crencies dels fills de Sardanyola i de les famílies foranes que componen la colònia.

Anit van acabar-se les festes amb un castell de focs d'artifici, que va presentar tot el poble.

Són molt elogiatos tots els que han intervingut en l'organització de les festes.

Borsa

Comissió facilitats per la Casa J. Marsons & Fills. Barcelona 8 setembre.

Premi del or. (Preus de compra). Alfonsa, 6.20 per 100; Isabel, 6.20; Anselm, 6.20; Benet, 6.20; Benet d'Orca, 6.20; Benet i Llo d'Orca, 6.20; Francesc, 6.20; Llorens, 6.20 per 100.

Borsa de Madrid. 4 per 100 interior complet, 79.75; 4 per 100 exterior, 80.75; 4 per 100 interior a 10 dies, 99; 4 per 100 exterior a 10 dies, 99; 4 per 100 interior a 15 dies, 99; 4 per 100 exterior a 15 dies, 99; 4 per 100 interior a 20 dies, 99; 4 per 100 exterior a 20 dies, 99; 4 per 100 interior a 25 dies, 99; 4 per 100 exterior a 25 dies, 99; 4 per 100 interior a 30 dies, 99; 4 per 100 exterior a 30 dies, 99; 4 per 100 interior a 35 dies, 99; 4 per 100 exterior a 35 dies, 99; 4 per 100 interior a 40 dies, 99; 4 per 100 exterior a 40 dies, 99; 4 per 100 interior a 45 dies, 99; 4 per 100 exterior a 45 dies, 99; 4 per 100 interior a 50 dies, 99; 4 per 100 exterior a 50 dies, 99; 4 per 100 interior a 55 dies, 99; 4 per 100 exterior a 55 dies, 99; 4 per 100 interior a 60 dies, 99; 4 per 100 exterior a 60 dies, 99; 4 per 100 interior a 65 dies, 99; 4 per 100 exterior a 65 dies, 99; 4 per 100 interior a 70 dies, 99; 4 per 100 exterior a 70 dies, 99; 4 per 100 interior a 75 dies, 99; 4 per 100 exterior a 75 dies, 99; 4 per 100 interior a 80 dies, 99; 4 per 100 exterior a 80 dies, 99; 4 per 100 interior a 85 dies, 99; 4 per 100 exterior a 85 dies, 99; 4 per 100 interior a 90 dies, 99; 4 per 100 exterior a 90 dies, 99; 4 per 100 interior a 95 dies, 99; 4 per 100 exterior a 95 dies, 99; 4 per 100 interior a 100 dies, 99; 4 per 100 exterior a 100 dies, 99; 4 per 100 interior a 105 dies, 99; 4 per 100 exterior a 105 dies, 99; 4 per 100 interior a 110 dies, 99; 4 per 100 exterior a 110 dies, 99; 4 per 100 interior a 115 dies, 99; 4 per 100 exterior a 115 dies, 99; 4 per 100 interior a 120 dies, 99; 4 per 100 exterior a 120 dies, 99; 4 per 100 interior a 125 dies, 99; 4 per 100 exterior a 125 dies, 99; 4 per 100 interior a 130 dies, 99; 4 per 100 exterior a 130 dies, 99; 4 per 100 interior a 135 dies, 99; 4 per 100 exterior a 135 dies, 99; 4 per 100 interior a 140 dies, 99; 4 per 100 exterior a 140 dies, 99; 4 per 100 interior a 145 dies, 99; 4 per 100 exterior a 145 dies, 99; 4 per 100 interior a 150 dies, 99; 4 per 100 exterior a 150 dies, 99; 4 per 100 interior a 155 dies, 99; 4 per 100 exterior a 155 dies, 99; 4 per 100 interior a 160 dies, 99; 4 per 100 exterior a 160 dies, 99; 4 per 100 interior a 165 dies, 99; 4 per 100 exterior a 165 dies, 99; 4 per 100 interior a 170 dies, 99; 4 per 100 exterior a 170 dies, 99; 4 per 100 interior a 175 dies, 99; 4 per 100 exterior a 175 dies, 99; 4 per 100 interior a 180 dies, 99; 4 per 100 exterior a 180 dies, 99; 4 per 100 interior a 185 dies, 99; 4 per 100 exterior a 185 dies, 99; 4 per 100 interior a 190 dies, 99; 4 per 100 exterior a 190 dies, 99; 4 per 100 interior a 195 dies, 99; 4 per 100 exterior a 195 dies, 99; 4 per 100 interior a 200 dies, 99; 4 per 100 exterior a 200 dies, 99; 4 per 100 interior a 205 dies, 99; 4 per 100 exterior a 205 dies, 99; 4 per 100 interior a 210 dies, 99; 4 per 100 exterior a 210 dies, 99; 4 per 100 interior a 215 dies, 99; 4 per 100 exterior a 215 dies, 99; 4 per 100 interior a 220 dies, 99; 4 per 100 exterior a 220 dies, 99; 4 per 100 interior a 225 dies, 99; 4 per 100 exterior a 225 dies, 99; 4 per 100 interior a 230 dies, 99; 4 per 100 exterior a 230 dies, 99; 4 per 100 interior a 235 dies, 99; 4 per 100 exterior a 235 dies, 99; 4 per 100 interior a 240 dies, 99; 4 per 100 exterior a 240 dies, 99; 4 per 100 interior a 245 dies, 99; 4 per 100 exterior a 245 dies, 99; 4 per 100 interior a 250 dies, 99; 4 per 100 exterior a 250 dies, 99; 4 per 100 interior a 255 dies, 99; 4 per 100 exterior a 255 dies, 99; 4 per 100 interior a 260 dies, 99; 4 per 100 exterior a 260 dies, 99; 4 per 100 interior a 265 dies, 99; 4 per 100 exterior a 265 dies, 99; 4 per 100 interior a 270 dies, 99; 4 per 100 exterior a 270 dies, 99; 4 per 100 interior a 275 dies, 99; 4 per 100 exterior a 275 dies, 99; 4 per 100 interior a 280 dies, 99; 4 per 100 exterior a 280 dies, 99; 4 per 100 interior a 285 dies, 99; 4 per 100 exterior a 285 dies, 99; 4 per 100 interior a 290 dies, 99; 4 per 100 exterior a 290 dies, 99; 4 per 100 interior a 295 dies, 99; 4 per 100 exterior a 295 dies, 99; 4 per 100 interior a 300 dies, 99; 4 per 100 exterior a 300 dies, 99; 4 per 100 interior a 305 dies, 99; 4 per 100 exterior a 305 dies, 99; 4 per 100 interior a 310 dies, 99; 4 per 100 exterior a 310 dies, 99; 4 per 100 interior a 315 dies, 99; 4 per 100 exterior a 315 dies, 99; 4 per 100 interior a 320 dies, 99; 4 per 100 exterior a 320 dies, 99; 4 per 100 interior a 325 dies, 99; 4 per 100 exterior a 325 dies, 99; 4 per 100 interior a 330 dies, 99; 4 per 100 exterior a 330 dies, 99; 4 per 100 interior a 335 dies, 99; 4 per 100 exterior a 335 dies, 99; 4 per 100 interior a 340 dies, 99; 4 per 100 exterior a 340 dies, 99; 4 per 100 interior a 345 dies, 99; 4 per 100 exterior a 345 dies, 99; 4 per 100 interior a 350 dies, 99; 4 per 100 exterior a 350 dies, 99; 4 per 100 interior a 355 dies, 99; 4 per 100 exterior a 355 dies, 99; 4 per 100 interior a 360 dies, 99; 4 per 100 exterior a 360 dies, 99; 4 per 100 interior a 365 dies, 99; 4 per 100 exterior a 365 dies, 99; 4 per 100 interior a 370 dies, 99; 4 per 100 exterior a 370 dies, 99; 4 per 100 interior a 375 dies, 99; 4 per 100 exterior a 375 dies, 99; 4 per 100 interior a 380 dies, 99; 4 per 100 exterior a 380 dies, 99; 4 per 100 interior a 385 dies, 99; 4 per 100 exterior a 385 dies, 99; 4 per 100 interior a 390 dies, 99; 4 per 100 exterior a 390 dies, 99; 4 per 100 interior a 395 dies, 99; 4 per 100 exterior a 395 dies, 99; 4 per 100 interior a 400 dies, 99; 4 per 100 exterior a 400 dies, 99; 4 per 100 interior a 405 dies, 99; 4 per 100 exterior a 405 dies, 99; 4 per 100 interior a 410 dies, 99; 4 per 100 exterior a 410 dies, 99; 4 per 100 interior a 415 dies, 99; 4 per 100 exterior a 415 dies, 99; 4 per 100 interior a 420 dies, 99; 4 per 100 exterior a 420 dies, 99; 4 per 100 interior a 425 dies, 99; 4 per 100 exterior a 425 dies, 99; 4 per 100 interior a 430 dies, 99; 4 per 100 exterior a 430 dies, 99; 4 per 100 interior a 435 dies, 99; 4 per 100 exterior a 435 dies, 99; 4 per 100 interior a 440 dies, 99; 4 per 100 exterior a 440 dies, 99; 4 per 100 interior a 445 dies, 99; 4 per 100 exterior a 445 dies, 99; 4 per 100 interior a 450 dies, 99; 4 per 100 exterior a 450 dies, 99; 4 per 100 interior a 455 dies, 99; 4 per 100 exterior a 455 dies, 99; 4 per 100 interior a 460 dies, 99; 4 per 100 exterior a 460 dies, 99; 4 per 100 interior a 465 dies, 99; 4 per 100 exterior a 465 dies, 99; 4 per 100 interior a 470 dies, 99; 4 per 100 exterior a 470 dies, 99; 4 per 100 interior a 475 dies, 99; 4 per 100 exterior a 475 dies, 99; 4 per 100 interior a 480 dies, 99; 4 per 100 exterior a 480 dies, 99; 4 per 100 interior a 485 dies, 99; 4 per 100 exterior a 485 dies, 99; 4 per 100 interior a 490 dies, 99; 4 per 100 exterior a 490 dies, 99; 4 per 100 interior a 495 dies, 99; 4 per 100 exterior a 495 dies, 99; 4 per 100 interior a 500 dies, 99; 4 per 100 exterior a 500 dies, 99; 4 per 100 interior a 505 dies, 99; 4 per 100 exterior a 505 dies, 99; 4 per 100 interior a 510 dies, 99; 4 per 100 exterior a 510 dies, 99; 4 per 100 interior a 515 dies, 99; 4 per 100 exterior a 515 dies, 99; 4 per 100 interior a 520 dies, 99; 4 per 100 exterior a 520 dies, 99; 4 per 100 interior a 525 dies, 99; 4 per 100 exterior a 525 dies, 99; 4 per 100 interior a 530 dies, 99; 4 per 100 exterior a 530 dies, 99; 4 per 100 interior a 535 dies, 99; 4 per 100 exterior a 535 dies, 99; 4 per 100 interior a 540 dies, 99; 4 per 100 exterior a 540 dies, 99; 4 per 100 interior a 545 dies, 99; 4 per 100 exterior a 545 dies, 99; 4 per 100 interior a 550 dies, 99; 4 per 100 exterior a 550 dies, 99; 4 per 100 interior a 555 dies, 99; 4 per 100 exterior a 555 dies, 99; 4 per 100 interior a 560 dies, 99; 4 per 100 exterior a 560 dies, 99; 4 per 100 interior a 565 dies, 99; 4 per 100 exterior a 565 dies, 99; 4 per 100 interior a 570 dies, 99; 4 per 100 exterior a 570 dies, 99; 4 per 100 interior a 575 dies, 99; 4 per 100 exterior a 575 dies, 99; 4 per 100 interior a 580 dies, 99; 4 per 100 exterior a 580 dies, 99; 4 per 100 interior a 585 dies, 99; 4 per 100 exterior a 585 dies, 99; 4 per 100 interior a 590 dies, 99; 4 per 100 exterior a 590 dies, 99; 4 per 100 interior a 595 dies, 99; 4 per 100 exterior a 595 dies, 99; 4 per 100 interior a 600 dies, 99; 4 per 100 exterior a 600 dies, 99; 4 per 100 interior a 605 dies, 99; 4 per 100 exterior a 605 dies, 99; 4 per 100 interior a 610 dies, 99; 4 per 100 exterior a 610 dies, 99; 4 per 100 interior a 615 dies, 99; 4 per 100 exterior a 615 dies, 99; 4 per 100 interior a 620 dies, 99; 4 per 100 exterior a 620 dies, 99; 4 per 100 interior a 625 dies, 99; 4 per 100 exterior a 625 dies, 99; 4 per 100 interior a 630 dies, 99; 4 per 100 exterior a 630 dies, 99; 4 per 100 interior a 635 dies, 99; 4 per 100 exterior a 635 dies, 99; 4 per 100 interior a 640 dies, 99; 4 per 100 exterior a 640 dies, 99; 4 per 100 interior a 645 dies, 99; 4 per 100 exterior a 645 dies, 99; 4 per 100 interior a 650 dies, 99; 4 per 100 exterior a 650 dies, 99; 4 per 100 interior a 655 dies, 99; 4 per 100 exterior a 655 dies, 99; 4 per 100 interior a 660 dies, 99; 4 per 100 exterior a 660 dies, 99; 4 per 100 interior a 665 dies, 99; 4 per 100 exterior a 665 dies, 99; 4 per 100 interior a 670 dies, 99; 4 per 100 exterior a 670 dies, 99; 4 per 100 interior a 675 dies, 99; 4 per 100 exterior a 675 dies, 99; 4 per 100 interior a 680 dies, 99; 4 per 100 exterior a 680 dies, 99; 4 per 100 interior a 685 dies, 99; 4 per 100 exterior a 685 dies, 99; 4 per 100 interior a 690 dies, 99; 4 per 100 exterior a 690 dies, 99; 4 per 100 interior a 695 dies, 99; 4 per 100 exterior a 695 dies, 99; 4 per 100 interior a 700 dies, 99; 4 per 100 exterior a 700 dies, 99; 4 per 100 interior a 705 dies, 99; 4 per 100 exterior a 705 dies, 99; 4 per 100 interior a 710 dies, 99; 4 per 100 exterior a 710 dies, 99; 4 per 100 interior a 715 dies, 99; 4 per 100 exterior a 715 dies, 99; 4 per 100 interior a 720 dies, 99; 4 per 100 exterior a 720 dies, 99; 4 per 100 interior a 725 dies, 99; 4 per 100 exterior a 725 dies, 99; 4 per 100 interior a 730 dies, 99; 4 per 100 exterior a 730 dies, 99; 4 per 100 interior a 735 dies, 99; 4 per 100 exterior a 735 dies, 99; 4 per 100 interior a 740 dies, 99; 4 per 100 exterior a 740 dies, 99; 4 per 100 interior a 745 dies, 99; 4 per 100 exterior a 745 dies, 99; 4 per 100 interior a 750 dies, 99; 4 per 100 exterior a 750 dies, 99; 4 per 100 interior a 755 dies, 99; 4 per 100 exterior a 755 dies, 99; 4 per 100 interior a 760 dies, 99; 4 per 100 exterior a 760 dies, 99; 4 per 100 interior a 765 dies, 99; 4 per 100 exterior a 765 dies, 99; 4 per 100 interior a 770 dies, 99; 4 per 100 exterior a 770 dies, 99; 4 per 100 interior a 775 dies, 99; 4 per 100 exterior a 775 dies, 99; 4 per 100 interior a 780 dies, 99; 4 per 100 exterior a 780 dies, 99; 4 per 100 interior a 785 dies, 99; 4 per 100 exterior a 785